

0138



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50



LAS DOS RODERAS

AL reunir-se las Corts novament sembla que hi ha alguna cosa que trontolli, com si sigués un castell de cartes ó de fitxas de dominó sobre una taula movedissa.

Aqueixa cosa que amenassa derrumbar-se es la unió conservadora desfeta y petejada.

La unió conservadora que tantas esperansas havia despertat quan s' efectuava l' casament de 'n Silvela y el general de las ulleras fumadas, y á boca plena parlavan els contrayents y convidats á la boda de selecció, de regeneració y de propòsits d' emprendre resoltament la marxa per noves vias salvadoras.

Poch mes de un any y mitj ha bastat perque tot se 'n anés al diable. S' ha desfet el casament y s' han anulat els capítuls matrimonials que tantas promesas contenian. L' unió conservadora s' ha convertit en una olla de grills. Y fins al país no ha arribat cap ventatja, ni l' efectivitat de un sol compromís dels molts que ab ell varen contraure, quan tan felissas se las prometían.

No hi ha mes realitat que la dels pressupostos de 'n Villaverde, que ab la grapa al coll del contribuent li han tret l' última gota de such, pera alimentar els inventerats despilfarros de aqueixa política descastada. No hi ha mes realitat que la de un empréstit que en una nit no mes vá deixar una ganga de prop de 100 milions en las tragaderas dels peixos grossos de la banca y dels espavilats de la política xupadora de la sava del país. No hi ha mes realitat que la existencia de una crisi de treball anguniosa, agravada per la carestia dels articles de primera necessitat.

En aquesta feyna de demolició, de miseria y desconcert s' han gastat las forsas y energías de la titulada unió-conservadora, qu' está avuy, al reunir-se novament las Corts, trontollant y á punt de caure.

A qualsevol instant, un estornut de 'n Romero Robledo bastará per derrumbar-la.

¿Y qué queda després?

¡Que volen que quedi! Lo de sempre. Després dels conservadors, els fusionistas: darrera de 'n Silvela, en Sagasta.

Queda lo que apareix en las professóns de Corpus: darrera dels nanos, la Patúm.

Moixiganga pura.

Sembla mentida que un home com en Sagasta, que per un plat de lletias vá pulirse la seva significació liberal, desencadenant sobre l' país la reacció teocrática mes desenfrenada, y que per postres, després de una

farsa bélica que vá costar la salut y la vida á mes de 150 mil proletaris, vá entregar al enemich, sense lluitar, las colonias y hasta la vergonya y l' decoro de la nació; sembla mentida que aqueixa momia escarransida, estiga encare avuy en disposició de tornar á ferse cárrech del poder, á la hora convinguda.

Perque las dos pandillas de gitanos blanchs aixís s' ho arreglan. «Quan jo no puga sostenirme més temps sobre del burro esqualit, hi pujarás tú, á reserva de tornarhi á pujar jo, quan tú no pugnis aguantart'hi.»

Aquesta es la norma única de govern ja fá una porció d' anys, y de ella no se 'n separan per res del mon, y poden observar-la ab tota confiansa, desde l' moment que l' pobre país, per acabar de perdreho tot, ha perdut fins la memoria, l' enteniment y la voluntat.

La voluntat especialment.

Y no hi ha que posarho en dupte: en Sagasta vé; en Sagasta torna.

Certa visita que va fer l' altre dia l' va omplir de satisfacció: de la Casa gran va sortirne no ja gratantse la barba, qu' es lo que sol fer quan pert el camí y tot ho veu foch, sino somrihent ab mefistofélica expressió.

Y aquella sonrisa seva va reflectirse com en un mirall en el rostre dels seus compinxos, afinat per un llarch dejuni.—¡Prompte hi tornarem!—deyan sense recato y fregantse las mans de gust.

Ben clarament se va traslluhir aquesta confiansa en el discurs que va pronunciar l' home del tupé la vigilia de la reapertura de las Corts. «La situació conservadora es á terra. Ja no hi ha obstacles que pogan detenir els nostres passos: el camí es plá y expedit. No tenim necessitat de qu' exposém el nostre programa, que prou conegut es. Companys meus: preparéu la cullera, que ja la marmita bull per nosaltres.»

Tal es la síntesis pura y neta de aquell discurs amfibològich.

La marmita bull per ells, y no hi ha que dir si farán bona feyna, ab la cassussa que treginan.

Ja veuhem que no podém queixarnos del actual estat de cosas.

Sense necessitat de acudir may al país en busca de una solució nacional; sense necessitat de concedirli la llibertat necessaria perque puga manifestar els seus pensaments, respecte á uns fins que tant li interessan com els que tendeixen á provehir á la seva salvació, se troba sempre un medi de sortir del país.

Que l' país se resigni: no falta qui 's cuida d' estalviarli mals-de-cap.

Las dos pandillas gobernants forman dos roderas fondas, plenas de llot, en las quals el carro mitj podrit hi está atascat fins al botó de las rodas. El día que algú l' vulgui arrancar, el carro se 'n anirá en mil trossos.

P. K.

¿ANÉMNOSE'N?

Aixís com hi ha frases fetas de que fa us tothom de una manera rutinaria é inconscient, també de tant en tant saltan idees fetas que son aceptadas y propagadas sense reflexió pels cervells-fonógrafos que peroran en las assambleas, predicán desde els periódichs ó discuteixen en els *mentideros* públichs.

Ara, ab motiu del Congrés Iber-Americá s' ha parlat extensament de la emigració

Fa poch temps havíam convingut tothom en que aixó de la emigració era un desastre per las proporcions enormes que prenía. Provincias enteras anavan á quedar sense brassos útils, deixantnos en cambi miserias empitjoradas per la falta en las familias dels homens mes productius. Se feyan estadísticas de la riqueza que representa un home pera calcular lo qu' Espanya perdía en cada tanda d' emigrants que sortía cap América. Las regións industrials perdían importants mercats perque l' consum era en molts provincias cada día mes petit; en cambi productos nacionals deixavan d' explotarse y ens feyam tributaris del extranger en molts articles que 'ns sobran á casa nostra. En resum, qu' era precís, fent ús de tota mena de medis, contenir una emigració que amenassava deixar dintre pochos anys despoblada la major part de la nació espanyola.

Avuy, y en vista de la simpatía que senten pera nosaltres nostres germans de la América llatina ja hem cambiat radicalment de manera de pensar. Convé mantenir la nostra personalitat en la rassa americana dirigint cap allá una forta corrent d' emigració. Es precís espanyolisar del tot á las nacions sud-americanas que acaba d' agabellar la emigració italiana. No n' hi ha prou en que la América central y la del Sur conservi ferma sa condició de rassa llatina, sino que convé vigorisar sa fesomia espanyola. Y pera mantenir nostra preponderancia en aquells païssos, perque segueixin essent fillas nostras aquellas repúblicas convé fomentar un éxodo que trasladi als espanyols á la lliure América ja que no es possible portarhi l' nostre tros de península y tot.

Per mí no 'm va malament aquesta nova manera de apreciar la emigració. També 'n soch partidari. Crech que tots els espanyols que no vivim del presupost ni d' enganyar á la gent venent fé, justicia ó protecció, deurfam emigrar en busca d' un país, cap inconvenient hi ha en que siga América, en que no vejessim mes la pinta de totes aquestas pandillas de monárquichs, capelláns, militars, empleats y demés gent *ejusdem furfuris* que se 'ns menjan de viu en viu.

La regeneració que no podém lograr avuy mentres permanesquém en aquest país propietat d' uns quants desvergonyits la lograríam emigrant á un país lliure.

ESTÁ ADELANTADÍSSIMA LA IMPRESIÓ DEL

Almanach de La Campana de Gracia

PERA 1901

La mar de caricaturas = Un tomo de treballs satírichs y polítichs

Sortirá aviat.—Segueix oberta la llista de pedidos.

Congrés tan aixalabrat no l' havíam disfrutat jamay. — Verdaderament. Arribá al loch del torneig, deixá 'l barret, saludarse... y comensá á agarbonarse com si alló fos un safreig. — Oh! Y ab quína algarabía! Quadros semblants, s' ha de df, no més se veuhen aquí. — Aquí y á la bojería. — Aixó es aprofitá ab manya el temps que altres van perdent. — Y treballar seríament per la salvació d' Espanya. — Ja ha vist en Silvela.

— Y tal! Es l' home més sandunguero de la terra. — ¿Y en Romero? — Oh! Aquest ha estat colossal. Intenció, garbo, destresa, la llengua ben esmolada, cada gesto una trompada, cada frase una agudesa... Ningú com ell, de segú, per fer riure y dar trastassos... En un circo, entre 'ls pallassos, sería 'l número hú. — ¿Y l' Ugarte? — Un bordegás capás de fer bé una planxa. — ¿Y l' Azcárraga? — Gran panxa. — ¿Y en Sánchez Toca? — ¡Bon nas!

Entre ell y la cabra trista, fins prescindint dels demés, n' hi ha prou per aná al Congrés á recrearse la vista. — Lo cert es que la funció ha resultat ben moguda. Fins hi ha hagut pedra menuda. — Y alguna, que Deu n' hi dó. — L' Azcárraga es qui ho ha entés, ¡Quín discurs més admirable! — Es un home incomparable per parlar... sense dir res. Que la lley, que lo essencial, que l' armonía entre tots, que 'l patriotisme... es dir, mots que no fan bé ni fan mal. — Hi ha hagut dos ó tres moments en que 'm creya que 's mataban. — ¡Cá! No més ho aparentavan: no 'ls passa res de las dents. — En Sagasta ha estat hermós. — Y en Villaverde hasta allí. — ¿Y en Dato? — Oh! Aquest, diví, més bé que no 'ls altres dos. — ¿Y que 'n diu del pols segú dels gamacins?

— ¡Pot contá! — ¿Y dels tetuanistas? — ¡Ah! — ¿Y dels republicans? — ¡Uh! L' espectacle del Congrés es divertit de debó; llástima que tot aixó ens trobi sense dinés. ¡Una situació que vfu comprantho tot al fiat, y en compte de fer bondat malgasta y disputa y riu!... — ¡Aixó es lo terrible, aixó! El país casi morintse y 'ls diputats, divertintse... — En ff ¿sab que penso jo? — Prou. Que ab aquestas jaranas si no 's va per altrás vías, hi ha govern sòls per vuyt dfas, — Y nació per tres senmanas.

C. GUMÁ

CONGRÉS OBRER

El Congrés obrer últimament celebrat á Madrid ha donat probas de la cordura y 'l bon zel que regna entre la classe treballadora.

Allí varen reunirse 'ls delegats de casi totas las asociaciones obreras d' Espanya, discutint certas reformas que al portarse á la práctica han de resultar altamente beneficiosas. Entre las proposicions, en sa major part acertadíssimas que 's discutiren y aprobaren, una n' hi ha qu' en mon concepte hauría de ser la primera que 's posés en planta; tal es la de que cada societat cuidi d' establir un escola laica.

Aixís com las societats de resistencia, per medi de la unió dels treballadors tendeixen á proporcionarls 'hi milloras de salari, reducció d' horas de treball y altrás ventatjas, la instrucció integral purament laica formaría ab el temps homes lliures y coneixedors de sos drets y de sos debers, ab lo qual se transformaría la joventut actual que per haver sigut educada casi exclusivament pels jesuitas y 'l clero, tant sòls se pot comparar ab un remat d' esclaus.

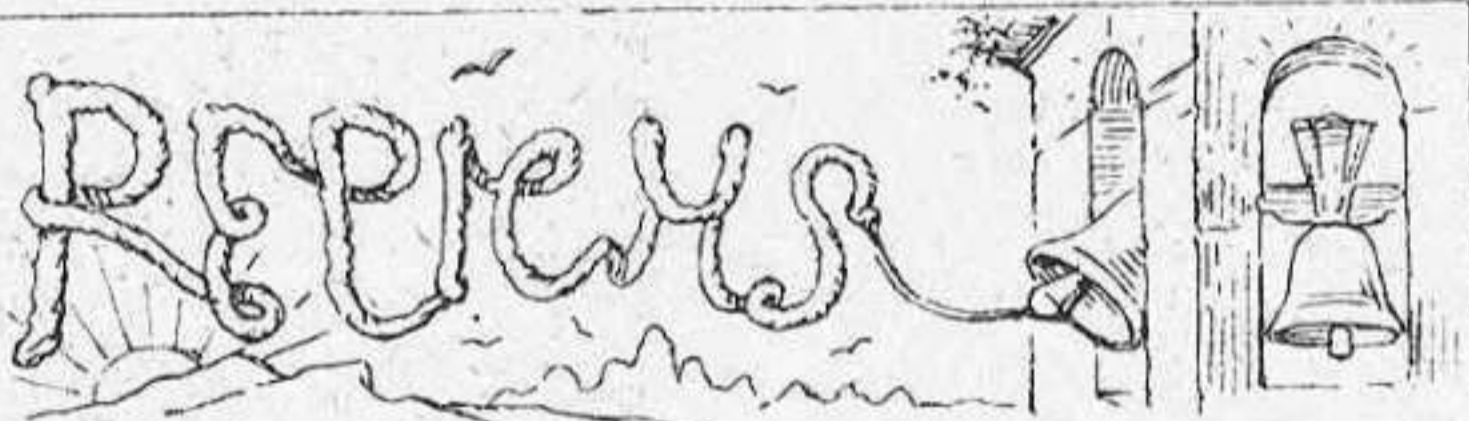
Quan els delegats de Madrid demanavan l' emancipació del obrer, sens dupte que tingeren en compte que l' obra emancipadora ha de comensar pels noys, principiant per inculcarlos desde la seva primera edat las ideas progressivas renyidas per consegüent ab tota farsa religiosa y donantlos 'hi á comprendre al mateix temps que tots els homes som germans sense distinció de colors ni rassas.

Tal es lo que tenim de fer. Cambiar alló que 's diu de «pá y toros» per «pá y instrucció.» Y aquesta tasca á ningú pot encomanarse millor que á las societats de resistencia.

¡Animo, donchs, treballadors, desheretats, amichs de la veritat y la ciencia! ¡A establir escolas laicas! ¡A lluytar plens d' energía ab els faldilletas que gracias al apoyo dels governs reaccionaris s' han apoderat de la ensenyansa!

Las grans obras, pera ser sólidas, han de comensarse pels fonaments. Y una obra gran, la mes gran de totas es la transformació de aquesta societat privilegiada plena d' errors, crims y miserias.

S. TORNER (Icarío)



El general Weyler va confessarse ab un redactor del Figaro, dihentli una porció de cosas, qu' entre 'ls ministerials de Madrid van produhir pésim efecte.

En vista de lo qual, el general Weyler va declarar que 'l redactor del Figaro devia entendre'l malament, y que no hi havia res de lo dit.

El general Weyler ja que no ha pogut may ferse célebre per las sevas conquistas, ningú negará que se n' ha fet per las sevas retiradas.

D. Marcelo ha renunciat generosamente á las raciones de pinso á que tenia perfecté dret, per figurar en el pressupost.

Trobo que ha fet molt bé 'l general Azcárraga.

¿No té en la taula de la situació plat de primer ministre? ¿Ahont dimontri 's ficaría la palla y las garrofás?

Teoría de última moda. Inventor en Silvela. «Els partits, ans que tot, necessitan ser molt flexibles pera salvar las circunstancias dificils.»

Sí, sí; la flexibilitat avans que tot. Sòls qu' ell, en els primers exercicis que acaba d' efectuar, ha quedat partit pel mitj de l' espinada.

En vigiliás de la obertura de las Corts, el president del govern va obsequiar ab un té als diputats de la majoría.

Ja sé perque devia ferho, ó á lo menos m' ho penso. Perque no tussin.

Modificació al escut nacional, que 'l distingit publicista Alfredo Calderón proposa en un de sos brillants articles:

Sustituhir al lleó per un cranch, si fos possible prescindir del toro que sembla tenir un dret preferent á figurarhi.

Ab permis del nostre amich, crech que la cosa podría arreglarse, dividint l' escut en quatre quartels. Al primer podría posars'hi 'l toro, símbol de l' afició nacional; al segon, el burro, viva imatge del poble; al tercer, el cranch, trasunto del fanatisme y la reacció, y al quart y últim la sangonera, representació de las classes gobernantes.

Algúns empleats de Correus, que de passada deuen esser esbirros de La Fulla, s' entretenen en ficar dintre dels números de LA CAMPANA, destinats als suscriptors, fullas de propaganda católica, ninots ab oracions y períodiquets carcas.

Ja suposém que 'ls nostres suscriptors sòlsament passan l' ull per aquestos paperots, pero protestém del fet per lo que poden perjudicar als interessos dels devots de nostre períodich.

Si la donan en ferlos pagar á Correus l' excés de pes, se 'n farán un dineral. ¡Perque n' es de pesada la lectura dels tals paperets carca-tóllich!

En el discurs ab qu' en Sagasta va entretenir la gana dels seus amichs polítichs, va tirar un piropo á la Unió Nacional.

Molt llusos serán en Paraiso y 'ls seus companys, si mossegan l' esqué sagastí.

Jo crech, pel contrari, que com á bons botiguers sabrán distingir la moneda falsa de la legitima. Falsa la gasta sempre l' home del tupé, com poden testificarho 'ls que van confiarli 'l plantejament de las reformas democráticas.

Y ab la moneda falsa sòls una cosa 's pot fer: clavar-la al taulell, perque no corri.

Notas eclesiásticas. Ha mort el rector de la Creu Alta, barri immediat á Sabadell. Mentres visqué, alegant la seva extremada pobresa, s' abstenia de fer caritat als menesterosos; y un cop difunt, practicant un escrupulós registre, se li han trobat dinou mil duros en un amagatall y dotze mil en unaltre.

Ara comprench perque 'ls capelláns van vestits de negre: per semblarse á las formigas.

• El rector de Monistrol de Montserrat ha montat un

Casino católich á la rectoría, ab el séu corresponent café. Y s' ha prés el negoci tan á pit qu' ell mateix cuida de tot lo referent al servey, fins al extrém de portar á la taula lo que 'ls parroquians li demanan, siga café, sigan licors, siga 'l dominó, sigan las cartas.

Com no será gens dificil que 'l rector de Monistrol formi escola, perque 'ls bons exemples sempre troban imitadors, bó fora, que 'l Sr. Joseph de la Plassa nova, establís al seminari una cátedra de reboistería y un' altra en la qual s' hi pogués apendre en tots sentits, el maneig dels salms de las quaranta vuit fullas.

Una noticia curiosa. S' ha establert novament á Port-bou el célebre tinent Portas, ab la particularitat de que no hi ha en tota la població una sola fonda que s' haja prestat á donarli alberch.

Vels'hi aquí un home que, á pesar de dirse Portas, se li tancan totas las portas.

Continúan descubrintse tot sovint diposits d' armas. Aixó vol dir que deu havern'hi molts, y tot lo que 's fassi per descubrirlos será poch, perque si de un manech de escombra, segons diu el refrán, ne van sortir set balas, tractantse dels carcundas, de qualsevol diposít d' armas en pot sortir una guerra civil en tota regla.

SOLUCIONS

À L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Cam-pa-na. 2.ª ANAGRAMA.—Armat—Marta—Matar. 5.ª GEROGLÍFICH.—Qui mes mira, menos veu.

Han endayinat totas ó part de las solucions del número passat els ciutadans: Un enamorat pobre, J. G., Lo Fusteret, F. B., Un esqueixa sotanas, Rospis Fastichs, Samuel Levi y Pau de la Gralla.



XARADA

Una bestia molt lleugera es primera; una nota veurás dona la segona y musical veurás qu' es la tres. Si no encertas la xarada, t' ho diré d' altra manera: Prima-segona-tercera es el nom de ma estimada.

LL. VIOLA Y P.

MUDANSA

Ha agafat tant de tot en Marsal que ara parla d' ell tot lo total.

UN COMPARSA RETIRAT.

CONVERSA

—¿D' ahont vens Japet? —De can Vidalet. —¿Que hi has anat á buscar? —Ja t' ho he dit y m' ho preguntás?

UN NYEBIT ENCOSTIPAT

GEROGLÍFICH

X

1

DENGUE

1

R M

1

BIANCHI

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: H. R. D. C., L. Genis, Albert Deroea, Fancisco Ferricabras, J. G. Lo Fusteret, Casimir B. de Cutó, Un soci de la Rosa Blanca, Ebantes Gualti, Un espandenyer de Blnes y Quevedo Petit.—Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans: Un nyebit encostipat, Julieta, Fusté y Cómich, Valenti Sanchez, Carlos Soler, Joseph Escríu, Rosiñol Llaucé, Joseph Gorina Roca, Un enamorat pobla, Abad, Joseph Salichs S., Frederick Gomez y E. Zolá y B.—Insertaré alguna cosa de lo qu' ens envian.

Ciudadá: Joan Bonastre: Vá bé.—Chelin: De primera.—F. Carerras P.: El quadret anirà; la xarada no. La Esquella de segon nom se diu Modesta y no admet cops de bombo.—Rosendo: Un desenjan amorós l' ha posat frenetigós? Vosté es inventor d' adjectius; be s' ho portava prou amagat.—Peret del C.: Ara sí.—T. M. Cats: Cats fet, home? Aixó no vá.—Oniverta: Fà mal fet de deixá 'l llápis per la ploma. Acabará per no fer res ben fet. Zapatero, á tus zapatos.—Pere Clavellina: Son estantíssos.—Ll. Torné R.: ¡Tot per ella! Tot, fins aquestos versos espantosament dolents? No li agrahirá per res.—Emilio Farré (Buenos Aires): Estém bé pera traduhir articles... sobre tot com aquest que no es de primera necessitat!—Sebastiá Hernandez: Dos sonets y rípiosos? Home, aixó es un imprudent obús de confiansa.—A. Cortina Rivera: Llevát d' alguna paraula grollera, va bé la faula.—Anton Cantallops: Un altre dia.—Joseph Batista: Deu l' ampari.—Amadeo D.: No hi ha l' amo.

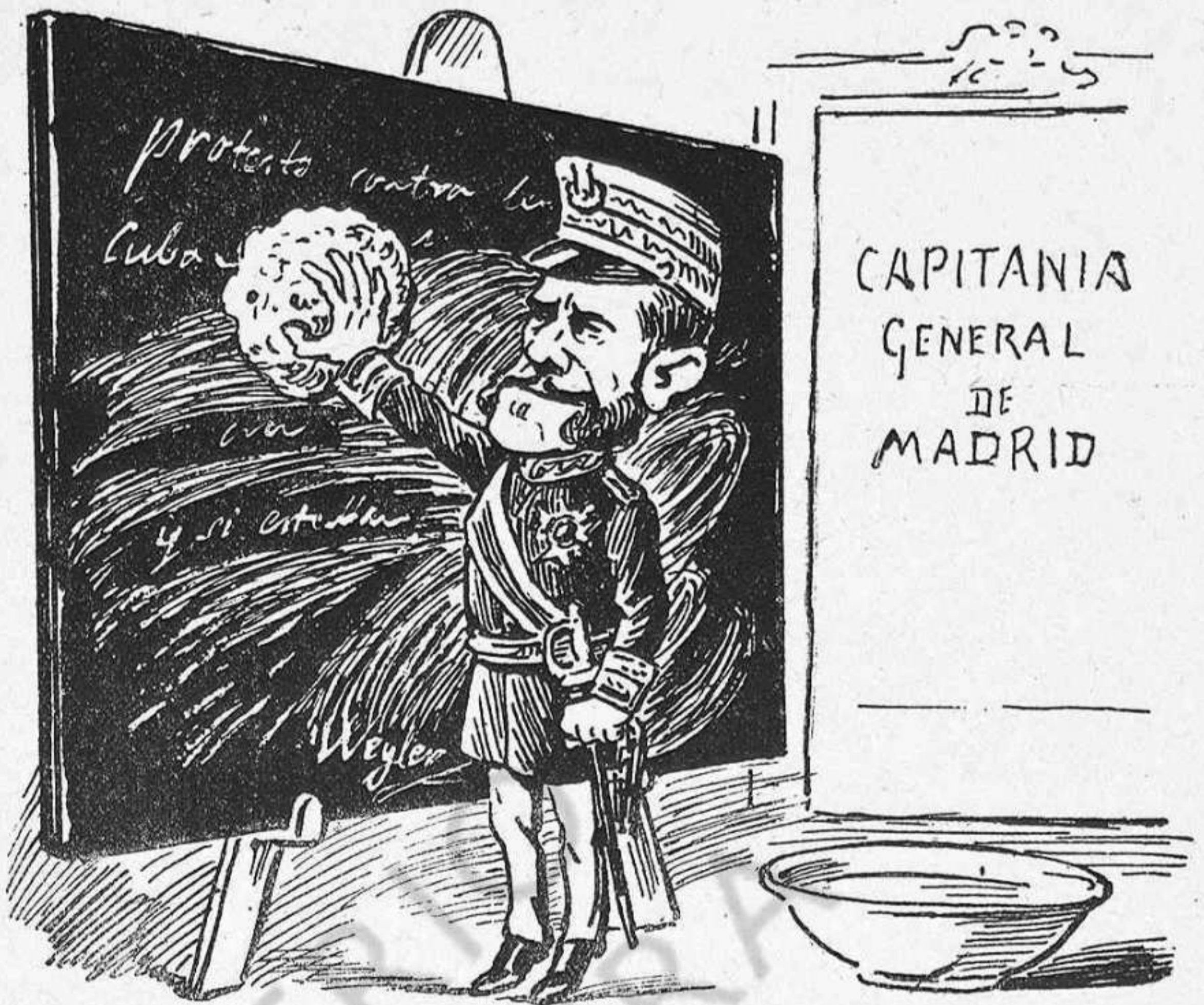
ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20

Estampa de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer Ohn, 8

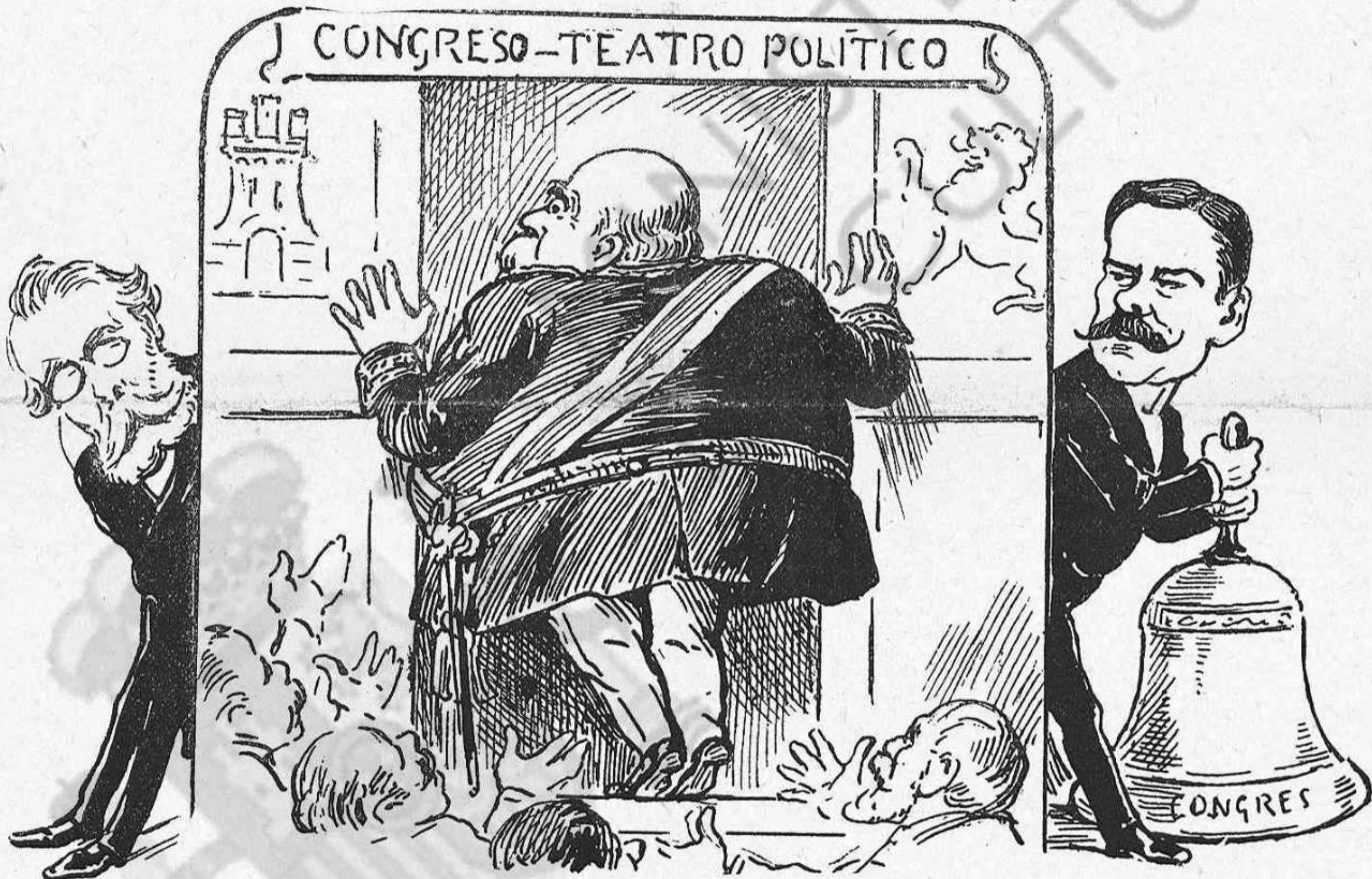
COSAS DEL DIA



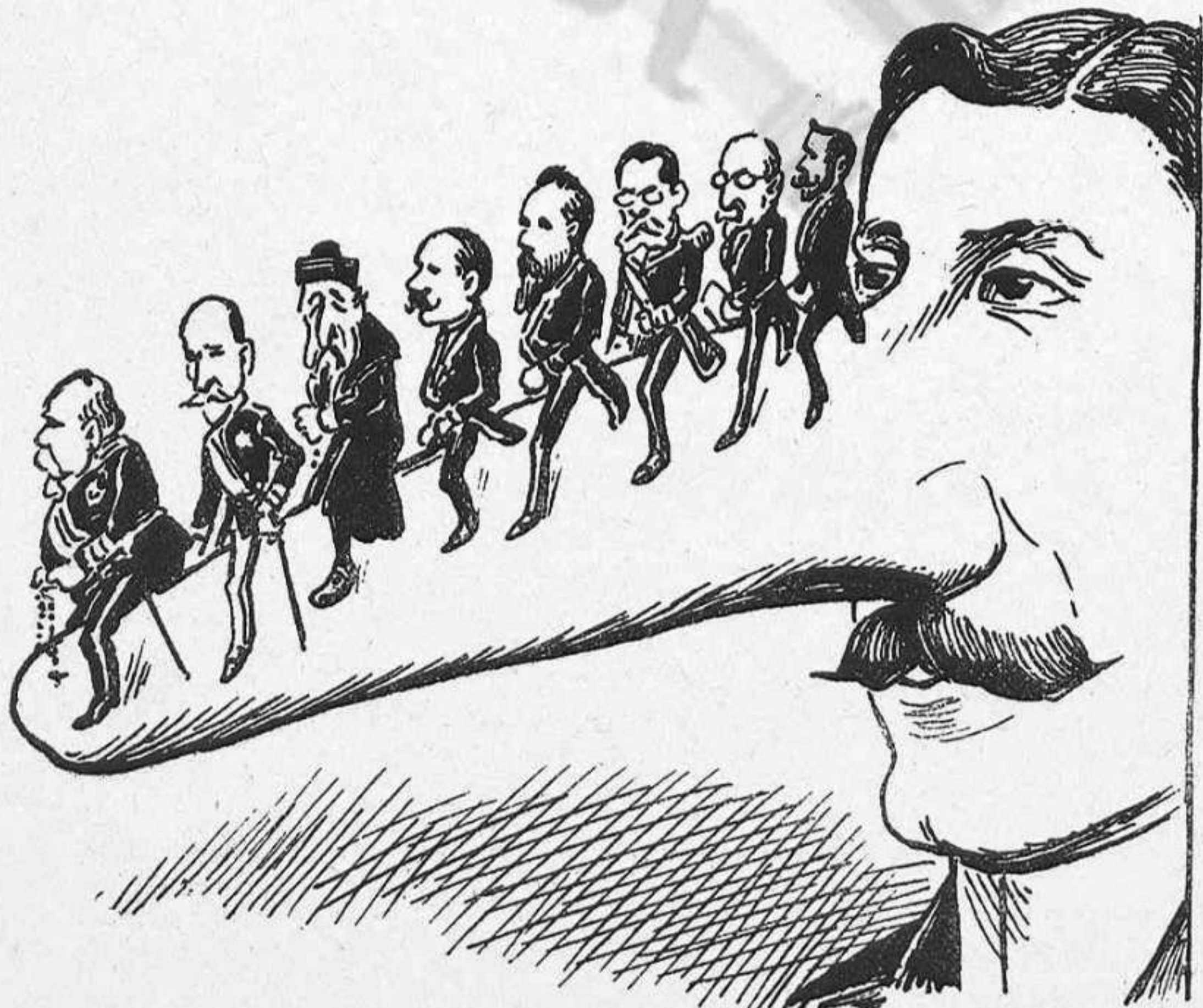
Després de l' algarada.—El llop carcunda al tornarse'n al cau, torna á cubrirse ab la pell de bé.



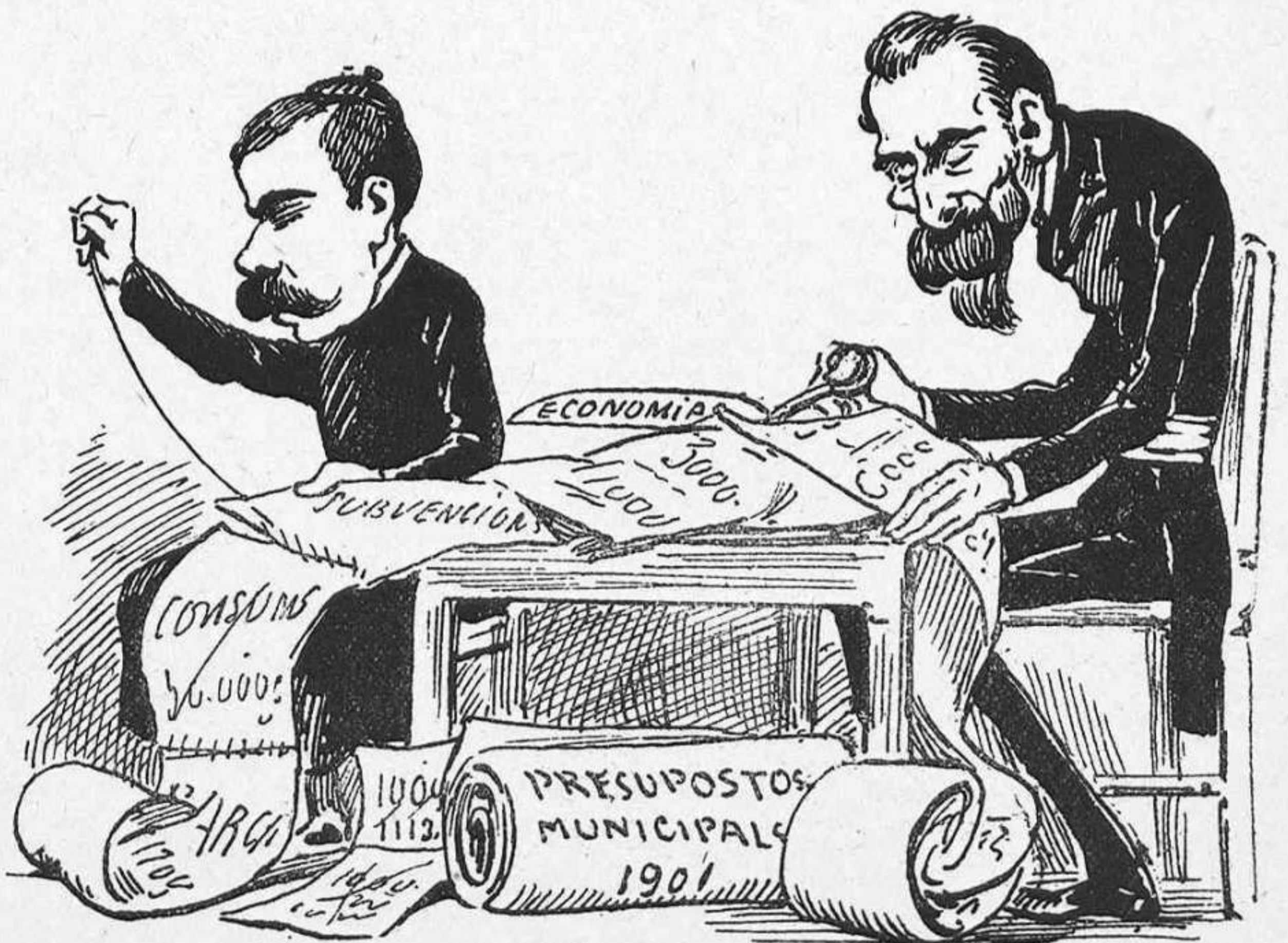
Las declaraciones de 'n Weyler.—Dir y assegurar que no s' ha dit: escriure y borrar... aixís se passa la vida.



L' obertura.—Una de dos: ó extreme al president, ó aixamplar la porta.



El ministre de mes nás.—¡Y encare dirán que 'l govern no té un bon assiento!



La feyna de 'n Jafá.—Lo que l' un retalla l' altre ho recús, y queda tot com avants.